

ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД
Вх. № 6331
05.05.2022

ДО
ОБЩОТО СЪБРАНИЕ НА СЪДИИТЕ
ОТ
НАКАЗАТЕЛНА КОЛЕГИЯ НА
ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД И
ОТ ПЪРВА И ВТОРА КОЛЕГИЯ НА
ВЪРХОВНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН
СЪД

ИСКАНЕ

ОТ

председателя на Върховния касационен съд и председателя на
Върховния административен съд

Относно: Приемане на тълкувателно постановление от Общото събрание на съдиите от Наказателна колегия на Върховния касационен съд и от Първа и Втора колегия на Върховния административен съд по следния въпрос:

„Наказва ли се с предвиденото в чл. 175, ал. 3 от Закона за движението по пътищата наказание водач, който управлява моторно превозно средство, чиято регистрация е служебно прекратена по реда на чл. 143, ал. 10 от Закона за движението по пътищата, без за това да е уведомен собственикът на моторното превозно средство?“.

Правно основание: чл. 125 и чл. 126 т. 2, във връзка с чл. 124, ал. 3 от Закона за съдебната власт (ЗСВ).

УВАЖАЕМИ ВЪРХОВНИ СЪДИИ,

По повод предложение от съдиите от Административен съд Смолян се установи наличие на противоречива практика по тълкуването и прилагането на разпоредбата на чл. 175, ал. 3 от Закона за движението по пътищата (ЗДвП) по отношение на субективната страна на нарушението с оглед разпоредбата на чл. 143, ал. 10 от ЗДвП.

Разпоредбата на чл. 175, ал. 3 от ЗДвП предвижда състав на административно нарушение – управление на МПС, което не е регистрирано по надлежния ред или е регистрирано, но без табели с регистрационен номер. В административно наказателната практика към първата хипотеза се приравняват и случаите по чл. 143, ал. 10 от ЗДвП, при служебно прекратена регистрация на МПС след уведомление от Гаранционния фонд за липса на сключена застраховка „Гражданска отговорност“.

В съдебната практика на районните и административните съдилища са оформени две становища:

Според **едното становище**, разпоредбата на чл. 143, ал. 10, изречение първо от ЗДвП не урежда правно задължение на заинтересованото лице само да следи за това, дали е извършено служебно прекратяване на регистрацията на автомобила или не, а е задължение на надлежните органи да уведомят собственика на пътното превозно средство за прекратяването на регистрацията. Съдебните състави приемат, че когато собственикът на МПС не е бил уведомяван от

КАТ за това, че е прекратена служебно регистрацията на автомобила му, то следователно, администрацията не е изпълнила своето задължение по чл. 143, ал. 10, изречение първо, предложение последно от ЗДвП. С оглед на това, собственикът на автомобила не би могъл да знае за прекратената регистрация – съответно, при неуведомяване, липсва субективна съставомерност на деянието по чл. 175 ал. 3 от ЗДвП.

Изводът, формиран от тези съдебни състави е, че при установено неизпълнение на законовите задължения от страна на наказващия орган, не следва да се търси административно наказателна отговорност. Извършването на деянието от субективна страна подлежи на доказване и доказателствената тежест за това лежи върху наказващия орган. Предвиденото лишаване от право да се управлява МПС не се налага по силата на закона, а е неблагоприятна последица за дееца при изпълнени задължения от страна на държавния орган.

Със съдебните решения от тази група постановеният краен резултат е отмяна на издадените наказателни постановления, мотивиран с довода, че не е доказано извършването на административното нарушение от субективна страна, поради което съставът на административното нарушение по чл. 175, ал. 3 от ЗДвП се явява неосъществен.

Като допълнителен аргумент съдебните състави от тази група изтъкват, че ако деецът управлява МПС без действащ договор за застраховка „Гражданска отговорност“, то той осъществява състава на друго нарушение – управление без застраховка „Гражданска отговорност“, а не състав на нарушение по чл. 175 ал. 3 от ЗДвП.

В този смисъл са следните съдебни актове, постановени от административни съдилища:

- Решение от 29.12.2020 г. по КАНД № 434/2020 г. на Административен съд Русе;
- Решение от 13.07.2020 г. по КАНД № 97/2020 г. на Административен съд Русе;
- Решение от 13.04.2020 г. по КАНД № 53/2020 г. на Административен съд - Стара Загора;
- Решение № 541 от 02.07.2021 г. по КАНД № 424/2021 г. на Административен съд Пазарджик;
- Решение № 81 от 10.02.2021 г. по КАНД № 21/2021 г. на Административен съд Пазарджик;
- Решение № 981 от 4.12.2020 г. по КАНД № 1157/2020 г. на Административен съд Пазарджик;
- Решение № 9 от 8.01.2021 г. по КАНД № 1328/2020 г. на Административен съд Пазарджик;
- Решение № 901 от г. по КАНД № 988/2020 г. на Административен съд Пазарджик;
- Решение № 390 от 5.07.2021 г. по КАНД № 432/2021 г. на Административен съд Плевен;
- Решение № 38 от 17.03.2020 г. по КАНД № 242/2019 г. на Административен съд Кърджали;
- Решение № 135 от 13.11.2020 г. по КАНД № 92/2020 г. на Административен съд Кърджали;
- Решение № 132 от 27.04.2021 г. по КАНД № 35/2021 г. на Административен съд Смолян.

Според **второто становище**, регистрацията на МПС се прекратява по силата на закона, при достигане на информация от Гаранционния фонд до съответното териториално поделение на ОДМВР

за това, че застраховката „Гражданска отговорност“ не е сключена. В този смисъл, узнаването за прекратяването на регистрацията от страна на собственика, не представлява елемент от фактическия състав на дерегистрацията. Счита се, че законодателят е предвидил задължение за административния орган да уведоми собственика на МПС за служебно прекратената регистрация, без законът да предвижда получаването на уведомлението, като предпоставка за дерегистрацията.

Съдебните състави, споделящи това становище, излагат съображения, че ирелевантно за отговорността на водача е обстоятелството дали органите на КАТ са уведомили или не собственика на автомобила, че същият е със служебно прекратена регистрация, тъй като уведомяването не е елемент от фактическия състав по прекратяване на регистрацията на МПС. На водача на автомобила е вменено задължението да управлява по пътищата само МПС, което е регистрирано по надлежен ред. Това, че регистрационните табели на автомобила не са били свалени и не му е издадена заповед за ПАМ, не го освобождава от отговорност да управлява само надлежно регистриран автомобил.

В част от съдебните решения при разрешаването на конкретния казус, като допълнителен аргумент се посочва, че в качеството си на водач на МПС, деецът е длъжен да знае, че за управляването от него МПС не е налице сключена застраховка „Гражданска отговорност“, както и да познава законовите последици от неизпълнение на това задължение. Най- малкото, което може да направи деецът е да провери стикера, удостоверяващ наличието на валиден договор за „Гражданска отговорност“. Неизпълнение на това задължение е проява на небрежност, което обосновава вината на дееца.

В този смисъл са следните съдебни актове, постановени от

административни съдилища:

- Решение № 334 от 17.06.2020 г. по КАНД 224/2020 г. на Административен съд – Плевен;
- Решение № 71 от 8.03.2021 г. по КАНД № 56/2021 г. на Административен съд - Шумен;
- Решение № 103 от 30.03.2021 г. по КАНД № 53/2021 г. на Административен съд - Шумен;
- Решение № 169 от 30.07.2020 г. по КАНД № 141/2020 г. на Административен съд – Шумен;
- Решение № 133 от 27.04.2021 г. по КАНД № 23/2021 г. на Административен съд Смолян;
- Решение № 14 от 14.01.2021 г. по КАНД № 167/2020 г. на Административен съд Смолян;
- Решение № 265 от 2.10.2020 г. по КАНД № 87/2020 г. на Административен съд Смолян;
- Решение № 121 от 2.04.2018 г. по КАНД № 10115/2018 г. на Административен съд Велико Търново;
- Решение № 39 от 5.02.2021 г. по КАНД № 10328/2020 г. на Административен съд Велико Търново;
- Решение № 88 от 8.06.2021 г. по КАНД № 77/2021 г. на Административен съд – Ловеч.

Поставеният в настоящото предложение въпрос касае правораздавателна дейност на районните и административните съдилища, които разглеждат дела с предмет оспорване на наказателно постановление за налагане на административно наказание за извършено нарушение по чл. 175, ал. 3 от ЗДвП.

Издадените наказателни постановления, с които се налага

административно наказание за нарушение по чл. 175, ал. 3 от ЗДвП, подлежат на обжалване пред съответния районен съд – чл. 59 от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН). ЗАНН дефинира общо административно нарушение, административно наказание, урежда общи административно наказателни разпоредби, както и производството по установяване на административните нарушения, налагане и изпълнение на административните наказания. В разедл пети от ЗАНН е уредена процедурата за съдебен контрол на наказателните постановления, която включва и преценка за правилното приложение на материалния закон при ангажиране на административно наказателната отговорност на дадено лице.

Решенията на районните съдилища, постановени по реда на чл. 63 от ЗАНН, подлежат на касационно обжалване пред административния съд на основанията, предвидени в Наказателно-процесуалния кодекс, и по реда на глава дванадесета от Административнопроцесуалния кодекс. Въпреки че не се касае в тесния смисъл до противоречива практика по тълкуване и прилагане на ЗАНН, трябва да се съобрази, че процедурата по съдебен контрол на наказателните постановления, включително и тези за нарушения по чл. 175, ал. 3 от ЗДвП, е уредена в ЗАНН и включва проверка за правилното приложение на материалния закон.

При така изложените обстоятелства считаме, че са налице предпоставките по чл. 124, ал. 3 от ЗСВ за приемане на съвместно тълкувателно постановление.

Отчитайки факта, че поставеният в искането въпрос касае всички магистрати от системата на административните съдилища, както и магистратите от районните съдилища, които правораздават по административно-наказателни дела, намираме, че искането за приемане на тълкувателно решение следва да бъде отправено до Общото

събрание на съдиите от наказателната колегия на Върховния касационен съд и Първа и Втора колегия на Върховния административен съд в съответствие с разпоредбата на чл. 124, ал. 3 във връзка с ал. 1, т. 1 от ЗСВ.

По изложените съображения и на основание чл. 125, във връзка с чл. 124, ал. 3 от ЗСВ Ви сезираме със следното

И С К А Н Е :

Общото събрание на съдиите от Наказателна колегия на Върховния касационен съд и на Първа и Втора колегия на Върховния административен съд да приеме тълкувателно постановление по следния въпрос:

„Наказва ли се с предвиденото в чл. 175, ал. 3 от Закона за движението по пътищата наказание водач, който управлява моторно превозно средство, чиято регистрация е служебно прекратена по реда на чл. 143, ал. 10 от Закона за движението по пътищата, без за това да е уведомен собственикът на моторното превозно средство?“.

Георги Чолаков
Председател на Върховния
административен съд

Евгений Стайков
за Председател на Върховния
касационен съд